



Telefon št. 30-40

# VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE  
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, št. Peterska vojašnica. Telefon št. 30-40.



## Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I.

najvišji zaščitnik Udruženja vojnih invalidov Kraljevine Jugoslavije



Jugoslovanski narod so doleteli žalostni dnevi. Njegovo Veličanstvo kralja Aleksandra I. je zadela dne 9. oktobra t. l. v Marseillesu zločinska krogla ter ga smrtno ranila.

Blago, dobro srce je nehalo biti.

Kako strašna in bridka je ta resnica.

Umrli je največji sin našega naroda, osvobodilec in ujedinitelj Jugoslavije, najplemenitejši, najumnejši vladar, čuvar miru, največji dobrotvorec in naš oče.

Plakamo in ne moremo se utešiti.

Zvonovi pojo po celi Jugoslaviji svojo tužno pesem.

Težko pričakujemo trenutka, da sprejmemo truplo svojega ljubljenelega, pokojnega kralja, ki je na poti v naročje svoje Domovine in nad vse ljubečega ga naroda.

Živel in umrl je za Jugoslavijo.

Zločinska roka ni udarila samo Velikega nedolžnega človeka, temveč cel jugoslovanski narod, ki je močno užaljen in prizadet.

Mi hočemo velike ideje jugoslovanstva po poti, ki jo je začrtal naš narodni kralj Aleksander I. stvarjati naprej za veliko srečno in nedeljivo Jugoslavijo.

Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander je umrl, ali duh Njegov med nami živi naprej, On nam ostane nepozabni vladar, Veliki dobrotvorec vsvaritelj. Zgodovina mora za beležiti velike dogodke iz njegovega življenja. On je vodil v največjem viharju našo hrabro vojsko k zmagi, osvobodjenju in ujedinenju naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Naš hrabri vladar kralj Aleksander je živel in umrl za Jugoslavijo.

Umrli je kot mučenik, kot največja narodna žrtev.

Ob slovesu mu kličemo:

Slava pokojnemu Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Karadjordjeviću!  
Naj živi Njegov naslednik Nj. Vel. kralj Peter II. in Prezvzišeni kraljevski dom!  
Naj živi velika močna Jugoslavija!

## Naš novi kralj Peter II.

V nežni mladosti stopa na prestol Jugoslavije prvorojeni sin Blagopokojnega kralja Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. Srečni smo, da smo dobili na čelo države zopet sina slavni Karadžordžević, ki nam je poročilo za srečen razvoj in bodočnost naše Domovine.

Nj. Vel. Kralj Peter II. se je rodil dne 6. septembra 1923 in je torej izpolnil šele 11. leto starosti.

Pred enim mesecem je odšel v družbi svojega bratranca princa Aleksandra študirat v London, kjer ga je tako nenadoma doletela žalostna novica o smrti Blagopokojnega očeta in velika dolžnost bodočnosti.

Naš novi kralj je bival vsako leto nekaj časa tudi na Bledu, kjer je v objemu Slovenije in krasne Gorenjske preživljal dneve svoje mladosti, učenja in vežbanja. Vojne žrtve Jugoslavije mu izražamo popolno vdanost in mu zvesto prisegamo zvestobo.

Naj živi Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. in Njegov Prezvzišeni Dom! Naj živi dinastija Karadžordžević in naša večna domovina Jugoslavija!

# Proglas vlade

Naš veliki kralj Aleksander I. je padel 9. oktobra ob 4. popoldne v Marseillu kot žrtev podlega atentata.

S svojo krvjo je kralj mučeniško zapečatil delo za mir, radi katerega se je napotil v zavezniško državo.

Na prestol kraljevine Jugoslavije je po členu 36 ustave stopil njegov prvorojeni sin Nj. Vel. kralj Peter II.

Kraljevska vlada, vojska in mornarica so položili prisego zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II.

Vlada kraljevine Jugoslavije, ki vrši začasno na osnovi čl. 45 ustave kraljevsko oblast, je sklicala Narodno predstavništvo k skupnemu zasedanju na dan 11. oktobra, da položi prisego v smislu člena 59 in čl. 42 ustave.

S svojimi zadnjimi besedami, ki jih je blagopokojni kralj umirajoč jedva izgovoril, je v svojem neizmernem rodoljubju zapustil našemu narodu tole sporočilo:

»ČUVAJTE JUGOSLAVIJU!«

Kraljevska vlada poziva ves jugoslovenski narod, da to sveto zapoved zvesto in spoštljivo izpolni.

Predsednik ministrskega sveta M. T. Uzunović, s. r.; kmetijski minister in zastopnik zunanjega ministra dr. Dragutin Kojić, s. r.; prosvetni minister dr. Ilija Šumenković, s. r.; pravosodni minister Božidar Maksimović, s. r.; minister za telesno vzgojo narodna dr. Grga Andjelinović, s. r.; minister za trgovino in industrijo Juraj Demetrović, s. r.; finančni minister dr. M. Djordjević, s. r.; minister za gradnje dr. Stjepan Srkulj, s. r.; notranji minister Živojin Lazić, s. r.; minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. F. Novak, s. r.; minister vojske in mornarice armijski general M. Milovanović, s. r.; minister za gozdove in rudnike dr. Ulmanski, s. r.; prometni minister Ognjen Kuzmanović s. r.

V Beogradu, dne 9. oktobra 1934.

## Državna oporoka:

Beograd, 10. oktobra. Sestavljeno v kraljevskemu dvoru na Dedinju 9. oktobra 1934 ob 20. uri.

Na povabilo Njegovega kraljevskega Visočanstva kneza Pavla so prišli v dvor: predsednik ministrskega sveta g. Nikola T. Uzunović, upravnik dvora g. Manojlo Lazarević in poveljnik kraljeve garde armijski general g. P. R. Živković. Prisoten je bil tudi prvi adjutant Nj. Vel. kralja divizijski general g. Mil. J. Ječmenić.

Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle je sporočil prisotnim, da je od zunanjega ministra g. Bogoljuba Jevtića in maršala dvora g. Dimitrijevića prejel iz Marseilla brzojavno poročilo o atentatu na Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in da je Nj. Vel. kralj podlegel.

Po tem sporočilu je Nj. kraljevsko Visočanstvo knez Pavle izročil predsedniku ministrskega sveta g. N. Uzunoviću v prisotnosti gori navedenih kuverto z napisom:

»To je lastnoročna listina, ki sem jo napisal na osnovi čl. 42 ustave kraljevine Jugoslavije od 3. septembra 1931. leta. Aleksander.

Gospodu ministrskemu predsedniku!

Ta kuverta je zaprta in zapečaten z dvema pečatoma iz rdečega voska, na katerih je vtisnjen grb kraljevega doma.

Predsednik ministrskega sveta g. N. T. Uzunović je v prisotnosti Nj. kraljevega Visočanstva kneza Pavla in gori navedenih odprl to kuvertu in v njej našel na modri poli konceptnega papirja akt, podpisan lastnoročno po Nj. Vel. kralju, in ki se glasi:

### Podrobnosti o smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Nj. Vel. kralj Aleksander I. se je podal na oficijelni obisk v Francijo, kjer so mu pripravili veličasten sprejem. Komaj je prestopil v Marseillu na francoska tla in se je v spremstvu francoskega zunanjega ministra g. Barthou-a in generala Georgesja peljal v avtomobilu proti vojaškemu spomeniku solunskih borcev »Poilus d' Orient«, je nek zločinec baje po imenu Peter Kalemek skočil iz množice proti avtomobilu ter oddal več streliv. Smrtno zadet se je Nj. Vel. kralj Aleksander takoj onesvestil, poleg njega pa sta bila ranjena tudi minister Barthou in general Georges. Atentatorja je udaril s sabljo nek častnik, množica pa je v silni zmešnjavi navlila nanj. Hotel se je sam ustreliti, toda množica je to preprečila, potem pa ga linčala.

Nj. Vel. kralja je avtomobil brzo pripeljal v poslopje prefektore, kjer je pol ure na to izdihnil. Zadnje besede, ki jih je mogel Nj. Vel. kralj še izgovoriti so bile »Čuvajte Jugoslavijo«.

Francoskega zunanjega ministra Barthou-a in generala Georgesja je odpeljal drug avtomobil v sanatorij, kjer je g. Barthou po operaciji vsled oslab-



Nj. Veličanstvo Kralj Peter II.

Sestavljeno 5. januarja 1934 na Bledu.

Po svobodni volji in v svojem najboljšem prepričanju, da s tem najbolje služim interesom svoje mile domovine kraljevine Jugoslavije, svojega dragega naroda, kakor tudi mojega kraljevskega doma, odrejam na osnovi čl. 42 ustave kraljevine Jugoslavije, da vršijo v primeru, da prestolonaslednik iz razlogov,

našteti v čl. 41 ustave, ne more vršiti kraljevske oblasti, namestniško oblast:

1. Nj. kralj. Visočanstvo Pavle Karadžordjević.
2. Radenko Stanković, senator in prosvetni minister.
3. Dr. Ivo Perović, ban savske banovine.

Kot namestnika kneza Pavla določam armijskega generala Vojislava Tomića, komandanta mesta Beograda, kot namestnika g. Radenka Stankovića Jovana Banjanina, senatorja, in kot namestnika dr. Perovića dr. Zeca, senatorja.

Ta akt sem napisal in podpisal lastnoročno v dveh originalnih izvodih, od katerih bo enega čuvala Nj. Vel. kraljica, drugega pa predsednik ministrskega sveta.

Oba izvoda tega akta sta vložena v ovoj in zapečaten z mojim pečatom. — Aleksander Karadžordjević, kralj Jugoslavije.

Temu protokolu se priloži pravkar navedeni akt od 5. januarja 1934. leta z Bleda.

Prečitali smo in overovili: Pavle s. r.; predsednik ministrskega sveta Nikola T. Uzunović; upravnik mesta Beograda Man. Lazarević; poveljnik kraljeve garde Petar R. Živković; I. adj. Nj. Vel. kralja divizijski general N. J. Ječmenić.

Iz kabineta predsednika ministrskega sveta št. 220 od 9. oktobra 1934. leta.

### Žalna seja Oblastnega odbora

V četrtek zvečer ob 19. uri se je sestel Oblastni odbor k žalni seji za pokojnim Njegovim Veličanstvom kraljem Aleksandrom I. v prostorih Udruženja.

Predsednik tov. Štefe je v zbranih, v srce segajočih besedah spominjal na zadnje dogodke v Marseillu, ter na bridko izgubo našega nad vse ljubljenega kralja. Pozval je navzoče, ki so zaklicali trikrat: Slava mu!

Poslana je bila sožalna brzojavka Maršalatu Dvora in banu Dravske banovine g. dr. Marušiču.

Sklenilo se je tudi izdati posebno številko Vojnega invalida in poslati našo delegacijo k pogrebu Njegovega Veličanstva v Beograd.

SREDIŠNJI OBDOR je razglasil vsem Oblastnim odborom, da vsi nameravani manifestacijski zbori za invalidski zakon po celi državi odpadejo.

Izdal je tudi posebno številko Ravnega invalida.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.

Oblastni odbor.